

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid.40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na 4 om pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprojeoma upravnistvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 118.

V Ljubljani, v soboto 23. maja 1896.

Letnik XXIV.

Binkoštna misli.

Majhna družba je bila zbrana prvi krščanski binkoštni praznik v prvi katoliški cerkvi — v jeruzalemski „obednici“. Priprosti, neuki možje so se tam v molitvi skrivnostno razgovarjali s svojim božjim Učenikom v družbi njegove deviške Matera (Dej. ap. 1, 14.) in ponavljali svetotajstveni spomin njegove zveličalne smrti (ib. 2, 46.). Ti neznatni Galilejci so bili knezi novega nepremožnega kraljestva, stebri, na katerih se je imela dvigniti najveličastnejši stavba, kar jih je kedaj videl svet.

Ničesar niso imeli knežjega na sebi: niti moči, niti izobrazbe, s katero so se ponašali tedanji imenitniki. Bohotno je poganjala tedaj rimska, grška in judovska omika svoje brste po celem svetu. Človeški duh je nastopal sijajno; človeška moč je v svojem najvišjem zastopniku — rimskem cesarju — gazila preko milijonov in v srebru in zlatu lesketajoč se slavila svoje zmagovalje.

Dvanajstorica ubogih mož delavskega stanu je pa napovedovala boj ti omiki in moči ne samo za svojo dobo, marveč za vse bodoče čase. Binkoštni praznik je v njihovem imenu njihov prvak in glavar javno izjavil, da se pričinja ta boj. Duh miru, ljubezni in jedinstva, kateri jih je prevzel, jih je naučil zanj. Saj ni bil noben drugi namen temu boju, nego priboriti človeštvu mir in ljubezen in jedinstvo in srečo.

Jedino orožje, ki so je imeli v tem boju, je bila njihova lastna trdna, notranja, nadnatorna jedinstvo. Te niso poznali njihovi nasprotniki. In s tem orožjem so jih premagali. Kjerkoli so pričeli svoj boj, so vzbudili novih vojakov in ta množica, ki je od dne do dne naraščala, „je bila jednega srca in jednega duha“. In z veliko močjo so dajali pričevanje o vstajenju Jezusa Kristusa, Gospoda našega, in velika milost je bila v njih. (Dej. ap. 4, 32.)

Ta velika moč je bila njihova notranja, nepremična jedinstvo. Njihov božji Učitelj je pred svojo smrtjo prosil za nje in za vse tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vanj, da bi bili vsi jedno, kakor je Oče v njem in on v njem, da bi bili tudi oni v njima jedno, da svet veruje, da ga je on poslal. Veličastvo, ki ga je imel od Očeta, jim je izročil v sveti jedinstvi, ki je po njegovih besedah znamenje, da jih ljubi nebeški Oče, kakor je ljubil svojega jedinorojenega Sina. (Jan. 17, 20—23.)

Razdor je tedaj vladal po celem svetu. Krvavo so se sovražili narode med seboj; strank je bilo brez broja, ki so si stale sovražno nasproti. Temelji državi in družini so bili izpodkopani, novo četico je pa nudajal jeden duh, utripalo jim jedno srce.

Malo številce bogatinov je imelo v svoji lasti milijone ljudi brez vsacih človeških pravic. Izstradane tolpe ubožanih kmetov in rokodelcev so se vlačile krog, iščoč vsaj koga, ki bi jim dal jesti, ki bi jim pokrtil razgaljene ude, če jim tudi brž potem v svojo zabavo prisodi smrt. Neizmerno bogastvo in nepopisna revščina sta si škripajoč gledali v lica, — jeruzalemsko kerdelce je pa pod vodstvom revnega ribiča veselo se razvijalo, „zakaj ni ga bilo ubozega mej njimi“. (Dej. ap. 4, 34.)

Tudi to čudo je tvorila njihova jedinstvo. Bili so v resnici jedno lepo telo. In to telo je kljubovalo vsem nasprotnikom tedanjega časa in rastlo in se krepilo v kljub tristoletnim krvavim napadom vsega orjaško mogočnega poganstva, v kljub vsemu duševnemu in tvarnemu naporu nebrojnih sovražnikov, in še raste in se še krepi. Imenujemo je katoliška cerkev.

Skrivnost te moči je — sveta jedinstvo, katero rodi in vzdržuje neizerpno delujoča, vse oživljajoča, vse ohranjujoča, vsem sovragom se ustavljajoča duša tega čudovitega telesa — po Izveličarju ustanovljena in po njem ohranjena cerkvena oblast. Ta duša daje

neulomno moč ponositemu organizmu katoliške cerkve.

O binkoštnem prazniku, ki se že 19. stoletje leto za letom ponavlja, si kličemo tem živeje, nego sicer, to resnico v spomin. Potrebni smo tega spomina. Naš čas je v marsičem podoben stari poganski dobi. Mogočen je v sijaju in ponosu, strašno orjašk je pa tudi v revščini in propalosti. Velik je v zidanju ogromnih stavb napredka in omike, a še večji v razdiranju. Družabni organizmi — rodbine, stanovi, države so do mala že razrušeni. Lakota in bajoneti jih še na videz vežejo skupaj. Npravne vezi pravičnosti in ljubezni, mejsebojnega spoštovanja in resnične pokorščine do zakonite oblasti je potrgal uporni človeški duh in jih zmetal od sebe. Družbe so s tem zapravile svoje duše.

Samo jeden družabni organizem še stoji nevzломno, nespremenjeno; ta organizem je katoliška cerkev. Zavistno, poln notranjega srda jo gleda iz svojih razvalin ostali svet. Zaganja se proti nji; tudi temu organizmu hoče vzeti življenjsko moč, — iztrgati mu njegovo dušo. Boj proti cerkveni oblasti besni čim dalje huje in borilci ne vedo, da s tem kopljejo grob sebi in celemu človeštvu. Ali naj razpadejo res še zadnji stebri, na katerih se združuje mračna zemlja z objektivno resničnimi vzori božje ljubezni in moči, dobivajoč od njih utehe in blagoslova?

Tega se nam ni bati. Cerkevna oblast je zidana na skalo; za njo nam ni treba imeti strahu. A zase se bojmo! Nas lahko odtrga zlovesti vihar od božjega organizma in nas vrže na mrzla, brezčutna tla, da ondu shiramo v obupu in trepetu sredi življenja viharjev.

Za se in za svoje drage, za svoj ljubljani narod se bojmo! Zato pa tudi sklenimo ob času, ko binkoštni božji Dar po posredovanju naslednika galilejskih mož prešinja srca naši mladini, da se ne damo odtrgati od pozemsko - nebeškega cerkvenega orga-

LISTEK.

Dve družini.

Povest. — Spisal Traven.
(Dalje.)

III.

Dolgočasen dan je bil.

Popoldansko solnce je dremalo za umazano-belimi oblaki, ki so viseli na nebu leno in nepremično. Časih je začel malo po malem pršeti dež; ceste so bile blatne in z lužami pokrite... Take dni je bilo neizrečeno pusto v Smrečju, precej velikem trgu nekje na Štajerskem.

V gorenji sobi Majarjeve hiše je sedela Majarica in šivala; a ni se ji nič posebno ljubilo. Roka je držala šivanko, po počivala je leno na mizi. Zena trgovčeva je pogledala zdaj pa zdaj skozi okno; a vreme, kakoršno je danes zunaj, ni, da bi moglo razvedriti žalostnega človeka. In Majarica je bila žalostna, dasi sama ni vedela, zakaj; glava ji je bila težka, a brez mislij, srce otožno, a brez pravega vzroka.

Tedaj pride v sobe njena hči Ivanka, lepa deklica sedemnajstih let, živooka in rdečelična. Toda krasni očesci ji gledata v tem hipu nekako prepla-

šeno in njen glas ni takó vesel in brezskrben, kakor po navadi.

„Mama, to je strašno, to je krivično!“

„O čem govoriš, draga moja?“

„Ne vem, ali Vam smem povedati, — ko bi zvedeli oče.“

„Kaj pa se je zgodilo? Povej, Ivanka!“

„Ah, morda niti prav razumela nisem, ko sta govorila.“

„Kdo je govoril, kaj je govoril?“

„Oče in naš komi, Rajnik. O Vejanovih sta se menila.“

Majarica vstane in nenavadno hitro in prestrašeno vpraša:

„O Vejanovih? Kaj je s temi?“

„Bojim se zanje... Oče in Rajnik sta gledala v neko knjigo, ko sem jima prinesla vina in kruha. In smejala sta se. Rajnik je dejal: — „In je res podpisal pobotnico, ne da bi pogledal, koliko blaga je dobil? Res“, odgovorijo oče, „niti sanjalo se mi ni, da bo takó lahka z njim. Skoro mi je bilo žal, da sem mu pripeljal zdaj kar za dvesto forintov premalo, kajti vraga! mislil sem si, če ima človek le količkaj oči odprte, mora takoj videti sleparijo. On pa nič! Zmetali smo mu noter, — in on prodaja... Ha ha ha... Seststo in čez v jed-

nem letu; nó, Vejan je še boljši od Drmaške, to moram reči... Danes teden imava pa račun... Kaj sta naprej govorila, ne vem; kajti oče so videli, da poslušam, pa so me spodili iz sobe... Kaj pravite, mama, kaj je vse to?“

Majarica je podprla glavo z rokama in strmela préd-se; po licu pa je kapala solza za solzo...

Mračiti se je začelo.

Dež je ponehal, a zdaj pa zdaj je buhnil močan veter in podil po nebu oblake, da so se trgali in zopet spájali in kopicili. Časih je zasijal košček vedrega neba, a takoj je spet izginil, kakor sen.

V Majarjevi štacuni so prižgali luč; zunaj je prihajalo čimdalje bolj temno in tiho.

Majarica ogrne veliko ruto, odide na tihem po stopnicah in po veži za hišo, da bi ji ne bilo treba hoditi skozi štacuno, kjer bi jo lahko videl Majar.

Če je srečala na cesti kakšnega človeka, se je pritislila bližje k zidu in se še tesneje zavila v ruto, ker ni hotela, da bi jo kdo poznal. — Ko pride do Vejanove štacune, stopi vanjo.

Notri je bila Marijca sama. Ko ugleda Majarico, vstane in jo pogleda vprašaje in začudeno.

„Sedite, gospá, prosim! S čim Vam morem postreči?“

nizma in da ne damo odtrgati od njega tudi naroda, ki ga ljubimo.

Strupena sapa je osmodila srca nekaterih naših sorojakov. Nadnatorni značaj cerkvene oblasti, Kristusova življenjska moč, ki jo vzdržuje, jim ni več znana. Zato pa vstajajo v boj proti nji, nazivajoč sovražnike tiste, ki so po svojem bistvu najodkritejši prijatelji človeštva, grdeč s škodljivci — največje svoje in ljudstva dobrotnike.

Za mnogo, za vse se gre. Zato pa tvegajmo tudi mnogo, tvegajmo vse v boju za mir, za ljubezen in edinost, ki morejo vladati le v ponižni ubogljivi zvezi z nadnatornim družabnim organizmom svete katoliške cerkve in v zvezi z njeno dušo — s cerkveno oblastjo!

Znižanje zemljiškega davka.

(Govoril poslanec Povše v državnem zboru dne 18. maja t. l.)

V razpravi imamo zakon, na kojega rešitev že dolgo let čaka na stotisoče prebivalcev naše države in sicer z nado in zavestjo, da po njem dobe olajšave od sedanjih trdih davčnih bremen, katera so se jim deloma v neopravičeni previsoki meri naložila. Moji tovariši-predgovorniki so že pojasnjevali, za kaj se gre pri tem zakonu in kaj naj se po njem doseže; jaz bom torej naslanjaje se na te predgovore le glavni smoter celega zakona izbral si za svoj govor, saj okrog tega suče se vsa zadeva; jaz menim § 21., ki določuje, za koliko naj se glavna davčna svota zniža, kajti kaj vse pomaga, če tudi morejo deželne davčne cenilne komisije znižavati ter uvrščevati na podlagi pritožb in dejanskih pogrškov v poprejšnji ocenitvi razne parcele v nižje vrste, če pa ostane glavna davčna svota za celo državo, oziroma za posamezne dežele ista! Da bi se zemljiški davek zvišal, o tem pa ne misli nihče, tudi davčna uprava ni imela tega poguma, kajti vlada sama je že večkrat priznala, da je avstrijsko kmetijstvo v žalostnih gospodarskih odnošajih.

Vsak davek je občutljiv, a toliko občutneje teži krivični davek, ki se mora plačevati, akoravno dotično podjetje ne daje pravega prihodka. Prav glede tega paragrafa zavlekel se je ves zakon za skoro 2 leti, davčni odsek ni hotel in ni mogel vsprejeti izjave finančne uprave, ki je svojedobno pod Plenarjem le pol milijona, potem $\frac{3}{4}$ milij., pod Böhmom $1\frac{1}{2}$ mil. v to svrhu hotela privoliti.

Tudi sedANJI finančni minister se ni hotel vdati tirjavi, da se glavna davčna svota zniža vsaj za $2\frac{1}{2}$ milijona gld. Le z večino jednega glasu je davčni odsek vsprejel ponudeni odpust $1\frac{1}{2}$ milijona gld. Manjšina davčnega odseka je vsled tega objavila predlog manjšine, ki zahteva $2\frac{1}{2}$ milijona odpusta. Ta zahteva bila je povsem opravičena, kakor bom tekom govora skušal dokazati. Zahteva pa je bila tudi pohlevna in ne morem zamolčati začudenja, da se je tako zmeren predlog pobijal, ko so razni zastopniki zahtevali znižanje za 10 in več mil. gld.

Iz česa pa je sestavljen čisti katastralni prihodek? Dva faktorja sodelujeta: stroški za pridelovanje in izkupilo za pridelano blago. Ako je vladni računar vesten in se ozira na resnične dejanske razmere ter se vpraša, ali so danes še oni nastavki za

delavce, dninarje, blapce, pa tudi razne obrtnike, katere kmetijski gospodar potrebuje (n. pr. kovač, kolar, sedlar, zidar, krojač itd.) opravičeni, našel bo, da so se plače, dnine pač pomnožile, delavnost pa zmanjšala. Tudi kmetovalci morajo trgovsko postopati in morda smo avstrijski kmetovalci glede tega pač dokaj zamudili. Tovarnar pregleda, prevdari ter preračunava vse odnošaje, ali so mu na razpolago delavske moči po nizki ceni itd. in ako teh razmer ne najde, ne prične obrta, ali pa ga opusti. Mi kmetovalci pa tega ne moremo tako storiti, ampak smo odvisni od dejanskih razmer; mi smo tudi bolj navezani na zemljo svojih dedov, katero ljubimo in obdelujemo tudi do skrajne sile.

Drugi faktor je izkupilo za blago in to se ravna po svetovnih kupčijskih razmerah in tržnih cenah. Če te pregledamo, takoj razsodimo, da tudi ta faktor ne velja več v isti velikosti, kakor pred 15 do 20. leti.

Pri ocenitvi oziralo se je v prvi vrsti na žitne cene, in kakšne so te sedaj? V desetletju 1852 do 1861 veljal je vagon pšenice v Avstriji 5 gld. 67 kr., v desetletju 1862—1871 5 gld. 22 kr. in celo povprečni račun za 50 let in sicer od 1822—1871 kaže, da je veljal vagon pšenice 4 gld. 19 kr. Danes pa velja vagon le nekaj nad 3 gld.

Na Kranjskem vzeli so v račun pri ocenitvi vagon pšenice po 4 gld. 89 kr. in sedaj velja le 3 gld. 10 kr. Akoravno je žitna cena kmalu po l. 1880 padla, morali so kmetovalci plačevati zemljiški davek, kakor jim je bil na podlagi prejšnjih višjih žitnih cen odmerjen. Ali se je potemtakem čuditi, da so avstrijski kmetovalci željno pričakovali roka, da se zemljiški kataster zopet pregleda!

Pa oglejmo si še nekatere tržne cene za druge kmetijske pridelke, da se ne bode reklo, da se oziramo le na nižje žitne cene. Vprašam le, kam je zginila nekdanja tako razširjena in sloveča avstrijska lanoreja? Predivo je padlo s ceno za toliko, da se pri današnjih dragih delavskih močeh več ne izplačuje lanoreja. Kako je pa s ceno za naš les? Ocenili so naše gozde, osobito na Kranjskem in Goriškem zaradi bližnjega Trsta visoko, ker so kazali na to, da imamo kar blizu doma dober trg za les, deske, stavbeni les itd. A sedaj iste cene ne veljajo več, kajti iz daljnih Karpat, Ogereke in Galicije prihaja v Trst na stotine vagonov lesa iz tamošnjih gozdov, ker so železnice privolile neverjetno nizke vozne cene; tako se za vagon lesa plača voznine iz Galicije do Trsta 110 gld., dočim velja voznja iz Kranjske, katera je pred durmi Trsta, 64 gld.

Državni zbor.

Dunaj, 22. maja.

V gosposki zbornici naznanja predsednik zahvalo presvetlega cesarja za izraženo sožalje povodom smrti nadvojvode Karola Ludovika. Nato se od državnega zbora sklenjeni načrt zakona o rudarskih zadrugah izročil posebnemu odseku. Načrt zakona o preskrbljevanju vojaških oseb, kakor ga je sklenila poslanska zbornica obvelja, v drugem in tretjem branji; istotako zakon glede oprostitev ustanov povodom cesarjeve petdesetletnice kolektivine in pristojbin.

V delegacijo so bili izvoljeni:

Grof Aichelburg, knez Auersperg, grof Geschi, baron Czedit, baron Dobržensky, Dumba, baron de Fin, vitez Gumperz, vitez Gorayski, opat Karl, grof Kottulinsky, grof Lamberg, dr. Marchwicki, knez Starhemberg, grof Sylva-Tarouca, knez Trauttmansdorff, grof Trauttmansdorff, grof Vetter, baron Walterskirchen, grof Zedtwitz.

Poslanska zbornica je končala debato o zakonu glede revizije zemljiškodavčnega katastra. Posl. Wachnianin je opisaval žalostne razmere galizijskih kmetov, priporočal kmečke zadruge in izjavil, da bode glasoval za popust $2\frac{1}{2}$ milijona. Govorili so še Rigler, Burgstaller, Adámek, poročevalec manjšine Kramar in večine Meznik. Pri glasovanju je z veliko večino obveljal predlog odsekov manjšine, da se namreč skupni zemljiški davek zniža za $2\frac{1}{2}$ milijona. Vsi drugi predlogi so bili odklonjeni.

Predsednik naznanja toplo cesarjevo zahvalo zbornici za izraženo sožalje povodom smrti nadvojvode Karola Ludovika.

V delegacijo so bili izvoljeni:

Za Češko Baernreither, Bareuther, Janek, Kleist, Kramar, Russ, Schwarz, Slama, Svoboda, grof Zedtwitz, namestnik Pabstmann in Hofmann. Za Dalmacijo Bulat, namestnik Borčić.

Za Galicijo David vit. Abrahamowicz, Barwinski, vitez Chrzanowski, vitez Jedrzejowicz, Popowski, Szczepanowski in Zaleski, namestnika Rucaka in Gniewosz.

Za Nižje-Avstrijsko je po trikratni volitvi odločil žreb; izvoljeni so antisemitje Dötz, Gessmann in Richter.

Za Gornje-Avstrijsko Baumgartner in Zehetmayr, namestnik Rogl.

Za Solnograško Rottmayr, namestnik Schider.

Za Stajersko Forcher in grof Wurmbrand, namestnik Skala.

Za Koroško Steinwender, namest. Kirschner.

Za Kranjsko Klun, namestnik Višnikar.

Za Bukovino Lupul, namest. Stephanowicz.

Za Moravsko Chlumecky, Promber, Klein, Začek, namestnika Engel in Kulp.

Za Šlezijo Demel, namestnik Hirsch.

Za Tirolsko Treuinfels in Salvadori, namestnik Rapp.

Za Predarelsko Thurnher, namest. Kohler.

Za Istro je odločil žreb, delegat je Rizzi, namestnik Biankini.

Za Goriško dr. Gregorčić, namestnik princ Hohenlohe.

Za Trst Luzzatto, namestnik Burgstaller.

Pravosodni minister grof Gleispach odgovarja na interpelacijo posl. Pacaka, da vlada hoče ustanoviti okrožno sodišče v Trutnovem ter svoj čas to naznaniti dež. zboru.

Prihodnja seja je v sredo 27. t. m.

Obsodba liberalizma.

(Dalje.)

Cerkev in liberalizem.

O razmerju med obema sodi papež:

„Cerkev ne more odobravati onega slobodnjaštva, katero proizvoduje v ljudeh nemarnost do najsvetejših božjih postav in jim jemlje pokorščino do postavne oblasti. To je bolj resnično nebrzdanost, nego sloboda; čisto prav jo imenuje sv. Avgustin „sloboda pogube“, sv. apostol Peter „zagrinjalo hudobije“; da, ker nasprotuje pravi pameti, je to prava sužnost: kdor namreč dela greh, je suženj greha.“¹⁾
„Karkoli naročé rimski papeži in še bodo naročili, treba je vse držati s trdnim prepričanjem in javno priznavati, kadarkoli razmere zahtevajo. Posebno pa o „slobodah“, o katerih se govori, da so pridobljene v najnovejšem času, treba se je držati razsodbe apostolskega sedeža, in kakor določi ta, tako naj sodijo vsi.“²⁾

„Ker je usoda države odvisna najbolj od onih, ki načelujejo narodu, zato cerkev ne more biti zaščitnica in prijateljica onih, katere vidi, da se boré proti nji, kateri ji očitno odrekajo spoštovati njene pravice, kateri se trudijo, da odtrgajo vero od politike, kateri sta obe po naravi združeni.“³⁾

Skozi liberalizem do socijalne demokracije.

„V istini so sledili nenadni upori in najprejdrnejše ustaje zlasti na Nemškem onemu gibanju, katero imenujejo „reformacijo“, kar so njegovi vodje in pospeševalci cerkveno in državno oblast z novimi nauki v njenem temelju napadali. — Iz te krive vere je nastalo v prejšnjem stoletju naporno modroslovje in ono pravo, katero imenujejo „novo“, in oblastnost naroda in ona nebrzdanost, ki ne pozna nobene mere, in o kateri mislijo premnogi, da je to jedina sloboda (liberalizem). Od tod smo prišli do skrajne kuge, namreč do komunizma, socijalizma, nihilizma, kateri so najostudnejše pošasti človeške družbe in skoro

¹⁾ „Est enim licentia verius, quam libertas; rectissimeque ab Augustino libertas perditionis, a Petro Apostolo velamen malitiae appellatur: immo cum sit praeter rationem, vera servitus est: qui enim facit peccatum, servus est peccati. Immortale Dei. 1. nov. 1885. Str. 87.

²⁾ „Nominatim de iis, quas libertates vocant novissimo tempore quaesitas, oportet Apostolicae Sedis stare iudicio, et quod ipsa senserit, idem sentire singulos.“ Tam. 89.

³⁾ „Ecclesia patrocinium iis hominibus gratiamve praebere non potest, a quibus oppugnari sese intelligat, qui iura ipsius vereri aperte recusent, qui rem sacram remque civilem natura consociatas divellere contendunt.“ Sapiientiae christianae. 10. jan. 1890. 302.

Majarica sede, drsa z ного po tleh, gleda po sobi, a zadrega se ji bere na obrazu.

„Vejanovka“, prične naposled, „Nekaj Vam imam povedati; a predno govorim, obljubite mi, da ne izve živa duša, niti Vaš mož ne, da sem bila pri Vas. Ne maram, da bi prišlo mojemu na ušesa.“

„Ne bojte se, gospá, molčala bom.“

„Ali obljubite za gotovo?“

„Čisto gotovo! . . . Ali kaj je tako skrivnostnega?“

„Nič posebnega. Poslušajte!“

Majarica obmolči za trenotek, kakor bi iskala pravih besed.

„Nó, kakor sem rekla, nič posebnega ni . . .“ reče naposled hitro in vstane. „Samó nekaj Vas prosim: pregledite nocoj, koliko blagá imate v štacuni . . . Pregledite gotovo . . . in ne odlašajte . . . Takó! . . . Z Bogom!“

Pogledala je v stran in se hitro obrnila k vratom, kakor bi je bilo sram izgovorjenih besed.

„Ne pozabite svoje obljube, Vejanovka: nihče ne smé zvedeti, da sem bila tukaj. In ubogajte moj svét: pregledite štacuno takoj!“

Nató odide, še predno je mogla Marijca izpregovoriti besedo. (Dalje sledi.)

njen pokop. In vendar se predrznejo premnogi toliko zlo razširjati in so s pretvezo, da ljudstvu pomagajo, provzročili že veliko nesreče in bede.*)

Liberalizem in socijalna demokracija sta si popolnoma jednaka v svojem ravnanju, kedar se jima je bojevati zoper cerkev:

„Prepričani smo, da je vzrok tega zla posebno ta, ker se zaničuje in zametuje sveta in najvišja oblast cerkve, katera v imenu Boga samega vodi človeški rod in je varuhinja vsakotere oblasti. Ker to sovražniki javnega reda dobro vedo, mislijo, da ni nič bolj pripravno za razdiranje družbinih temeljev, nego če Božjo cerkev preganjajo z neprestanimi napadi. S hudobnim obrekovanjem hočejo proti nji vzbuditi zavist in sovraštvo, kakor bi bila ona nasprotna pravemu človekoljubju, in dan na dan jo ranijo in skušajo njeno veljavo omajati.“⁵⁾ (Konec sledi.)

*) „Ex illa haeresi ortam duxit . . . et imperium populare et modum nesciens licentia, quam plurimi solam libertatem putant. Ex his ad finitimas pestes ventum est, scilicet ad communismum, soc., nihilismum, civilis hominum societatis teterrima portenta ac pane funera“. Diuturnum. 29. jun. 1881. Ep. Enc. 129.

5) „Probris calumniis in invidiam odiumque vocantes, quasi ipsa civili veri nominis humanitati adversaretur, eius auctoritatem et vim novis in dies vulneribus labefactarent“. Inscrutabili. 21. apr. 1878. Ep. Enc. 199.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. maja.

Razmere v poljskem klubu. Ne mnogo bolje nego ob robu propada se nahajajoči nemški levici godi se tudi poljskemu klubu. Skoro vsi poljski listi povdarjajo, da se ne morejo preveč veseliti nad razpadom nemške levice, ker razmere poljskega kluba niso prav nič boljše. „Slowo Polskie“, kate-rega urejuje in izdaja deželni odbornik Romanoviez, piše nastopno: Poljski klub kompromituje tako s Poljaki, kakor s tujei in s tem neizmerno slabi svoje stališče doma in na Dunaju. Razni neprijetni dogodki so v klubu na dnevnem redu, in burne debate, ki se tu redoma vrše, so najboljši dokaz, da ne vlada mej klubovimi člani sloga in jedinstvo. Avtoriteta načelnika ne zadošča, da bi zadušil vedne razpore in zjednačil razna osebna mnenja. — Konec tega resnega opomina pa „Slowo“ ostro prijema poslanca Zaleskega, češ da je on kriv vseh teh nerednosti. Kakor se vidi, bode kmalu gotov grob, kamor položi dosluženi klub svoje ude v veselje poljskega nižjega ljudstva, katero sedaj zaman išče pomoči pri njegovih članih.

Delovanje slovanskih dežel. poslancev v Šleziji. Deželni poslanci kmetskih občin Opavskih so napravili 17. maja shod volilcev v Lukavci, kjer je deželni poslanec dr. Gruda poročal o svojem deželnozbornem delovanju. Na tem shodu je mej drugim dr. Gruda omenil tudi nastopno: Šlezki deželni poslanci slovanski smejo z mirno vestjo stopiti pred svoje volilce, ker so v zbornici marljivo in pravilno delovali, braneči koristi svojih volilcev. Po njih posredovanju je dobil slovanski narod v Šleziji ugled in pomen, tako da s tem narodom morajo računati v Opavi in na Dunaju. Zastopnikom češkega in poljskega naroda v šlezijemskem deželnem zboru se sicer še ni posrečilo odstraniti vseh krivic, ki jih morajo trpeti Slovani v deželi, vendar toliko lahko rečemo, da se mora na celi črti javnega življenja v tem oziru zaznamovati lep napredek.

Dogovori glede sporazumljenja mej pravaši. Ze dalje časa se vrše mej „čistimi“ in „nečistimi“ pravaši razgovori, kako zopet priti do prepotrebne sloge v stranki prava. Ti dogovori so spojeni z mnogimi težavami, ki večinoma izvirajo od dr. Franka. Ta še vedno hujska in riže na vse strani, da bi zabranil slogo, ter vsaj jednemu delu Starčevičijancev načeloval. Čudno je, da se ni nikakor mogoče otresti pravašem žida dr. Franka, ki morajo vendarle vedeti, da tak mož ne more družega iskati v stranki, kakor lastne koristi. — Zadnje dni pravaški listi naznanjajo, da so se konečno odposlanci obeh stranic sporazumeli v glavnih točkah, ter je upati, da tudi kluba potrđita dogovorjene sklepe, po katerih pride stranka prava zopet do jedinstva. — Ker na obeh straneh vodijo dogovore odlični duhovni, nadajamo se, da ne pozabijo na krščanski temelj, ki je stranki prava pred vsem potreben.

Banffyjevo stališče omajano. V ogerskih opozicijskih in drugih listih krožije vsakovrstne vesti o jako neugodnem položaju, v katerem se sedaj nahaja ogerski ministerski predsednik. Pred

vsem je treba poudarjati, da mu ne preti nevihta samo od strani zatiranega ljudstva, marveč pritisk je tem večji od zgoraj. V dokaz poslednje trditve se navajata dve njegovi pregrehi. V zadevi pogodbe z Avstrijo ni ostal mož beseda, in, kar je še bolj neodpustljivo, se premalo spominja, da je kraljev minister. Ti dve stvari sta poleg mnogo drugih po mnenju merodajnih krogov porok, da se Ogerska po končani milenijski slavnosti oslobodi nadvlade barona Banffyja. „Deutsches Volksblatt“ piše iz zanesljivega vira, da je minister sam izjavil nasproti članom vladne stranke, da bi bil že odložil ministersko čast in da ga je le milenijska slavnost za sedaj odvrnila od tega koraka. — Ako je torej temu tako, potem sme ogersko zavedno prebivalstvo zapu no zreti v prihodnjo jesen.

Vreditev uradniških plač v Bosni. Po poročilu vladnih listov se namerava tekem tega leta uravnati plače vsem državnim uradnikom. — Plače same na sebi so res veliko nižje, nego v Avstriji in torej potrebne temeljite preosnove. vendar pa se pokrijejo znatne razlike pri plačah s primerno mnogo večjimi dokladi. Tako znaša aktivitetna doklada za tretji plačilni razred 4000 gld., za IV. 3000 gl. Deveti in deseti razred dobivata po 200 gld. doklade. Načrt za preosnovo, kakoršnega je izdelala vlada, je približno jednak načrtu, s katerim se je pečala avstrijska poslanska zbornica, in se torej sme nadjati, da bode ustrežal interesovanim krogom. Na kakošnih nogah so pa deželne finance in kolik delokrog te dovoljujejo, to je seveda drugo vprašanje.

Cerkveni letopis.

Gora vnebohoda Gospodovega.

(Konec.)

Samo v dan vnebohoda Gospodovega smejo tu oo. frančiškani božjo službo opravljati. V ta namen se turška molilnica prej osnaži. Stene se prevlečejo z dragocenimi preprogami, vtisek Gospodove noge se obrobi z lučicami in postavijo se oltarji znotraj in zunaj na dvorišču. Na predvečer se pojo slovesne večernice, po noči pa jutranjice. Po polunoci začnejo se sv. maše in zjutraj v praznik vnebohoda se služi slovesna peta maša. Grki, Armenci, Kopti in Jakobiti pa imajo svoje oltarje na dvorišču poleg zidin. Ves Jeruzalem in okolica sta ta dan na oljski gori zbrana. Ne samo kristijani, tudi Turki se udeležujejo te slovesnosti, ki je nekaka ljudska veselica. V ta namen jemljejo Jeruzalemtci seboj pijačo in živež in se dostojno zabavajo.

Vprašamo pa, ali je res ravno tu Gospod šel slovesno v nebo? O tem ni niti dvomiti. Seveda ugovarjajo protestanti, ki o vsem dvomijo in vedno zoper katoliške tradicije protestujejo, tudi o tej točki. Vender brez pravega vzroka. Glavna svetišča sv. dežele so popolnem verodostojna in še misliti ne moremo, da bi se prvi kristijani bili o teh velevažnih krajih zmotili iz nemarnosti ali pa neumnosti. Sporočilo o mestu Gospodovega vnebohoda je tako staro in zanesljivo, ko Golgota, Betlehem, Nazaret.

Vže prvi krščanski cesar Konstantin je bil na tem mestu sezidal velelepo okroglo baziliko, ki je v sredi tlaka hranila vtisnjeni Gospodovi stopinji in je bila zgoraj v višini odprta, da se je videlo, kod se je dvigal Gospod iz zemlje v nebo. Ko so divji Perzijani Konstatinovo baziliko razrušili l. 614, je škof Modest sezidal novo po prejšnjem vzorcu. Sultan Hakem razdeje zopet to cerkev l. 1010, ali križarji jo zopet obnovijo v podobi osmokatnika, ki je vrh Kristusovih vtisnjenih stopinj obsegala drugo slično kapelico. Tudi to lepo zgradbo križarjev razruši Saladinova besnost in ostala je samo še današnja kapelica (sedaj turška molilnica) in nekaj stebrov.

Želeti bi bilo le, da bi katoličani kmalu dobili v last to zemljišče in obnovili nekdanjo lepo cerkev.

Po tem takem pričuje staro, nepretrgano poročilo, da je na tem mestu šel Zveličar v nebo.

Protestant Baedeker, izdajatelj potopisnih knjig, pisoč bolj za turiste ko za romarje, oporeka temu katoliškemu sporočilu, češ, da je bila vršina oljske gore za Kristusovega časa vsa polna hiš in zgradb in da sv. Luka sam piše, da se je Gospodov vnebohod vršil v Betaniji.

Kar se prvega ugovora tiče, prašamo Baedekarja, misli li, da je bila razsežna oljska gora takrat tako obljudena, naseljena in zasedena, da Kristusu ni ostalo niti toliko mesta, kjer bi postavil stopalo svojih nog?

Kar se pa tiče sv. Luke XXIV., 50 pišočega: „Peljal jih je ven v Betanijo in vzdignivši svoje roke jih je blagoslovil“, je treba vedeti, da na onem mestu predlog „v“ pomenja „proti“, in da je nekaj kakor tudi dandanes vodila pot v Betanijo čez oljsko goro in ne samo ob njenem vznožju, kjer se dandanes vije cesta proti Jerihu. In če bi bil Zveličar pred svojim vnebohodom tudi res šel obiskat v Betanijo svoje drage, ali ni iz Betanije lahko šel po tem na bližnjo oljsko goro? Saj leži Betanija na južno-vzhodnem pobočju oljske gore. Ves dvom pa nam v tem prašanju razžene apostolsko dejanje I, 12: „Tedaj (po vnebohodu) so se vrnili (apostoli) v Jeruzalem z gore, ki se imenuje oljska, katera je blizu Jeruzalema.“

Pomolvši na tem svetem kraju in poljubivši Gospodovo stopinjo, se podamo iz molilnice na bližnji minaret (stolp), raz katerega se nam odpre krasen razgled. Škoda, da je nad vzhodnjo stranjo mrk, ki zavira vživati čarobno panoramo. Vidi se skora vsa pusta Judeja, mrtvo morje, ki se zdi kakor vlit svinec, temne navpične moabske gore, globoka jordanjska vrtina, goré efraimske in ves Jeruzalem s svojo okolico, vmes pa josafatska grobna dolina. Res boljšega kraja si Kristus ni mogel izbrati za svoj veličastni vnebohod. V duhu sem se zamislil v ono večno znamenito uro, ko je tu naš Zveličar od svojih žalostnih učencev in čestilcev, in najprej od svoje ljubljene matere ter od cele zemlje slovo jemal. Apostolom daje zadnje navode in ukaze tičoče se vesoljnosti sv. cerkve, obljublja jim tolažnika in razsvitljevalca sv. Duha in jih blagoslovi zadnjikrat. Dokončal je Božji Sin delo odrešenja in kot od mrtvih vstali ni smel več bivati v dolini solzá, da ne bi ljudje mislili, da more še enkrat umreti. Kot zmagovalc smrti in pekla je moral temveč sijajno vzdigniti se v nebeško slavje in veselje. Zato začne zdaj z lastno močjo polagoma v zrak vzdigovati se. Zalostni gledajo osiroteli učenci za svojim učenikom, dokler ga ne zavije svitel oblak (šehina) kakor nekaj na gori Tabor in jim izgine v zračnih višavah. V duhu slišim pevati spremljajoče ga z bore nebeske: Dvignite se, večna vrata, prišel bo kralj slave! (Ps. 23, 7.) Zveličar naš je šel zmagonosno na oblakih neba kakor na slovesnem vozu v nebeško kraljestvo ter tudi kot človek zasedel na desnici Boga Očeta svoj prestol vdeležujoč se vladanja božjega. Tako se je poslovil od nas v nebo, kazoč, da njegovo kraljestvo ni zemeljsko ampak nebeško, opominjajoč, da bi svojega duha k nebesu dvigali: „Sursum corda!“

Ko sem iz stolpa zrl v Jeruzalem in v josafatsko dolino, sem razumel, zakaj je teološka spekulacija prišla na to, da bo naš Zveličar kot sodnik živih in mrtvih stal na istem mestu, raz katerega se je v nebo vzdignil, t. j. na vrhu oljske gore. — V očigled nehvaležnega Jeruzalema, kjer je Kristus toliko čudežev storil in dobrot delil, kjer je bil neusmiljeno križan, bo on sodnji dan obhajal popolno svoje zmagooslavje.

Stopivši s stolpa se podamo skozi arabsko vasico Kebr Zeitun (vas oljk) k ruski cerkvi vnebohoda Gospodovega, ki je sezidana pred nekaj leti na mestu stare cerkve. Pred cerkvijo, sezidano v bizantinskem slogu, je širok vrt z nasadi. Vrtar zna samo ruski in dobro mi je služil slovenski jezik.* Povabi nas v cerkev, katero si ogledamo, in nazadnje še na visoki stolp, raz katerega je baje še lepši razgled, ko raz minareta. — Zahvalimo ga in vrnemo se po isti poti nazaj v Jeruzalem, držeč se angeljskega opomina: „Možje Galilejci, zakaj stojite tu in gledate proti nebu. Ta Jezus, ki je proč od vas v nebesa vsprejet, bode ravno tako zopet prišel, kakor ste ga videli iti v nebo.“ (Ap. dej. I, 11.) Sicer kažejo 1 kilometer od tod proti severu vrh imenovan Viri Galilaei, češ, da sta se tam prikazala bila ona dva angelja v belih oblačilih, in na dan vnebohoda gre celo procesija tje, a ker oni vrh ni avtentičen in je last Grkov, zato se spustimo hitro v dolino proti Jeruzalemu.

* Meneč, da je mož iz zapadne Evrope, sem ga popraševal v raznih jezikih, vzhodnih in zapadnih. A on ni dal odgovora. Poskusimo slovenski, sem dejal pri sebi, in glej, mož me je razumel. Pa naj kdo poreče, da se ne pride daleč s slovenščino!

Socijalne stvari.

Hainfeldski socijalno-demokratski strankarski shod.

Avstrijska socijalna demokracija ima svojo posebno zgodovino. Agitacija v njene namene se je

začela v istem času, kot drugod. Vsako večje mesto je imelo svojo zalego, ki se je širila vedno bolj. Socijalistični agitatorji so prirejali delavske shode in v prvem navdušenju govorili tako, kot bi se tekom dveh ur dalo rešiti vse socijalno vprašanje. Ljubljancem se še dobro spominjajo, kako ognjevitost so širili vzlasti nekateri manjši obrtniki socijalistične ideje. Agitatorjem je pa samim manjkalo javnosti. Skupnega vodstva še ni bilo; poleg tega je bila pa gledé na novo gibanje mlada i socijalna demokracija, i — policija. Socijalisti so bili preživji in so preveč na vsa usta grmeli proti sedanji družbi in ji obetali, kako jo bodo razdajali. Nekateri so se tudi jeli že obnašati tako, kot bi bila že napočila socijalistična zarija.

Policija je brž pokazala, da ima tudi svojo moč, in pričela je veselo preiskavati hiše in ljudi zapirati. Proglasilo se je proti anarhistom izjemno stanje in Marksova židovska hčerka — socijalna demokracija je hirala, da je bilo vsem pravovernim socijalistom, vzlasti pa njenim židovskim prvakom žal po nji. Časopisi so jedini trobili trombo komunističnega proizvajanja.

V tem času so prvaki sklicali v Hainfeld na Dolenjem Avstrijskem I. shod socijalno demokratične stranke, ki se je tudi srečno vršil dne 30., 31. dec. 1888 in 1. jan. 1889. Vabila so se glasila na listke. Izdalo se jih je 130, a prišlo jih je 110. Med temi jih je pa pri shodu glasovalo samo 70. Iz južnih krajev so bila zastopana ta-le mesta: Gradec, Maribor, Celovec, Beljak in Ljubljana, od koder sta prišla Kordelič in Zadnikar zastopat socijalno demokracijo na Kranjskem.

Na shodu se je obravnaval program avstrijske socijalne demokracije in res se je posrečilo židovski zgovornosti dr. Adlerja spraviti ga v veljavo, kakor je bil predložen, in s tem zjediniti vse socijalno-demokratične ude v jedno telo. Od tedaj ima danajsko soc. dem. strankarsko vodstvo vse socijalne demokrate v rokah. Pričela se je jednotna agitacija, katere sadove vidimo danes že dozorele pred svojimi očmi.

Kedor hoče študirati zgodovino avstrijske soc. demokracije kot stranke, vzemi v roko: „Verhandlungen des Parteitagcs der österreichischen Sozialdemokratie in Hainfeld. Nach dem stenographischen Protokoll herausgegeben von J. Popp und G. Häfner. Wien 1889. Verlag von L. A. Bretschneider, Redakteur der „Gleichheit“. Iz te knjižice zajamemo za sedaj nastopne, splošne za nas važne stvari:

1. Kar smo že rekli o socijalno demokratičnih programih v obče, velja tudi o Hainfeldskem. Iz njega se ne spoznajo naravnost in jasno materijalistična načela, marveč ta program je samo sredstvo za agitacijo in vzdrževanje jedinstva. To priznava program sam, ki pravi v uvodu: „Proletarijat politično organizovati, ga napolniti z zavestjo njegovega stanja in njegove naloge, napraviti, da bo duševno in telesno zmožen za boj in ga v tem ohraniti, je pravi program socijal.-demokratične delavske stranke v Avstriji.“ (str. 3). — Vse posamezne točke v programu so torej same publice, samo agitatorično seme. To je naravnost priznal dr. Adler pri shodu, ki pravi, da niso zahteve o varstvu delavcev: osemurno delo, splošna, jednaka in tajna volilna pravica itd. namen, marveč le sredstvo, „da se vzgoji in za boj pripravi proletarijat.“ (str. 9. 10.)

Tako rabi tudi socijalno-demokratični program vse druge točke v svojem programu, ki spadajo v tako zvano „varstvo delavcev“: osemurno delo, odstranjenje otroškega dela, preskrbljenje za čas boleznj, onemoglosti in starosti. Vse to se ne zahteva zato, ker je pravično, tem manj pa zato, da bi delavci, v teh zadevah preskrbljeni, bili zadovoljni, marveč jedino zato, da se tem vspešneje pripravijo za konečni boj, v katerem bodo vrgli vse stanove in sami zavladovali. V ti točki se načelno ločuje krščanska stranka od socijalno-demokratične. Krščanska stranka se namreč bojuje za delavčovo varstvo kot za namen, socijalno-demokratična pa le kot za sredstvo. Krščanski nazori poznajo razne stanove in njihovo potrebo, socijalno-demokratični pa poznajo samo delavca. Krščansko misleči možje hočejo s tem, da se zopet vrne dostojanstvo delu, zblížiti stanove mej seboj in na temelju pravičnosti premostiti prepade, ki ločijo sedaj delavske stanove od družih; z vsemi močmi se trudijo, pri-

vesti vladajoče stanove, da bi izpolnili svoje dolžnosti do nižjih.

Socijalni demokratje delujejo samo na to, da bi se nasprotja čim najbolj povečala. Četa delavcev mora ostati vedno ločena od vladajočih stanov. Njeno geslo je in ostane: sovražstvo mej stanovi — „Classenhass“. S tem sovraštvom se ima krepiti in hraniti, dokler — ne nastopi na razvalinah vse sedanje družbe kot zmagalka.

Kedor tega popolnoma natanko ne umeje, ta ne pozna socijalne demokracije in samo iz nevednosti more kdo trditi potemtakem, da se da socijalna demokracija v nekem smislu strinjati z državo ali celo s cerkvijo, kot smo čuli od izobražencev že večkrat na lastna ušesa. Studirajo naj socijalno demokracijo po njenih virih, potem bodo sodili drugače.

2. Socijalno-demokratična organizacija na slovenskih tleh se je prav za prav pri hainfeldskem shodu ustalila. Bilo je res že preje nekaj socijalistov pri nas, ki so prinesli Marksove nazore iz tujine domov. Toda pri tem shodu se je jednoglasno vsprejela ta-le resolucija: „Strankarski shod pozdravlja namero jugo-slovanskih sodrugov izdajati slovenski list in rad daje k temu svoje soglasje in podporo“.

Ta resolucija je vzbudila gibanje, vsled katerega je l. 1893 zagledal beli dan „Delavec“. Predlagal jo je zastopnik mariborskih delavcev Krainer; sprožil jo je pa ljubljanski Kordelič, rekoč: „Za Slovence je zelo potrebna ustanovitev slovenskega strankarskega časopisa, ker se je mnogo brezbriznih delavcev oklenilo liberalni ali narodni stranki. Ta stranka pravi, da smo Nemci, ker se potegujemo za socijalno demokratične ideje. — Za Kranjsko, Istro in Gorico je slovenski strankarski list tem potrebniji, ker tam mnogi naših sodrugov ne razumejo nemškega socijalističnega lista; dasi sonekateri, ki ga nočejo razumeti, kar moramo zelo obžalovati. — V Trstu je socijalno-demokratično društvo. V Gorici stoji delavsko izobraževalno društvo na narodnem stališču. Te ljudi moramo dobiti. — Treba je, da se delavci združujemo in pomagamo socijalni demokraciji do zmage“. — Te besede niso ostale brez vpliva; podpiral jih je imenovani Krainer in beljaški sodrug Perlonigg. L. 1893 je zagledal „Delavec“ beli dan. Strankarski shod l. 1894 na Dunaju ga je priznal kot soc. demokratično glasilo in mu obljubil podporo. Vlansko leto ga je pa socijalno-demokratična železničarska zveza mej Slovenci proglasila za svoje glasilo.

Hainfeldsko ustanovljenje tesne socijalno-demokratične zveze v Avstriji je torej ustanovilo prav za prav tudi socijalno demokracijo mej Slovenci. „Delavec“ izhaja sedaj že 4. leto. — O pravem času se je pa začelo tudi krščansko delavsko gibanje. L. 1893 v pozni jeseni se je ustanovila kat. del. družba v Idriji, spomladi 1894 v Zagorju, koncem julija istega leta se je pa oživel ognjišče slov. krščanske delavske organizacije politično „slovensko katoliško-delavsko društvo v Ljubljani“ in za njim kmalu jednako društvo v Zalcu na Štajerskem in v Prevaljah na Koroškem. Dne 8. listopada 1894 je pa izšla prva številka „Glasnika“.

Tedenski koledar.

Nedelja 24. maja: Binkošti evang. Jezus govori o sv. Duhu. Jan. 14. Marija pomoč. Krist. Ponedeljek 25. maja: Binkoštni, Gregor VII. Vel. Torek 26. maja: Filip Neri, sp. Sreda 27. maja: Kvatre, Magdalena Pac. Četrtek 28. maja: Avguštin Kantav. šk. Petek 29. maja: Kvatre, Maksim, šk. Sobota 30. maja: Kvatre, Feliks spoz. — Lunin spremen: Šip 26. ob 10. uri 55 m. po noči. — Solnce izide: 25. ob 4. u. 23 m., zaide ob 7. u. 31 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. maja.

(Kakšno je ozadje „Sočinih“ in „Narodovih“ zapadov na škofovsko oblast.) Verski nauk katoliške cerkve uči, da je Zveličar dal svojim apostolom poleg duhovniške tudi učiteljsko in vladarsko oblast v svoji cerkvi. Učitelj mora prav učiti in ustavljati se zmotam, ki so v nasprotju z nadnaravnim namenom; vladar mora voditi, svariti, opominjati, kaznovati. In ker je ta oblast od Kristusa, ne pa od vernikov, zato je apostolski nasledniki neodvisno od njih izvršujejo. Sami imajo določiti, kedaj in kako jim jo je treba rabiti, ne pa verniki. —

Kedor se tega ne drži, je krivoverec. „Soča“ po „Narodovih“ dogmatiki trdi, da škofje nimajo pravice vtikati se v politične stvari. Toda katere so take politične stvari, o tem razsojati, si pridržujejo liberalci sami. To je naravnost anarhija v cerkvi. Škofu se pač ni treba brigati, kako imenujejo drugi zadeve, o katerih sodi, da so v zvezi z njegovim škofovskim poklicem, naj jim magari reko tudi da so „politične“. Pred prazno besedo se ne sme ustavljati njegova oblast. — To načelno merilo se le preveč prezira, zato je obnavljamo. Zmot in lažij je sicer v imenovanih napadih cela vrsta: 1. Laž je n. pr., da bi se bil ljubljanski knezoškof kaj vtikal v volitve kot take. Da je duhovnike opozoril na njihovo, samo ob sebi se umevajočo z duhovstvom združeno dolžnost in da je za srečen izid važne zadeve velel izpostaviti svet. B. Telo, to je strogo duhovna stvar. 2. Zmota je dalje, da so volitve samo politična zadeva, ki ni v nobeni zvezi s cerkvijo. Kedor to trdi, dokazuje samo svojo nevednost. Najgorja zmota je pa ta, naj si škof od ljudstva in vrh tega še od liberalcev daje ukazovati, kaj spada v njegovo področje in kaj ne. In ta zmota je — krivoverska.

(Resnica — in „Slovenski Narod“.) Kakor otrok, ki si tiši ušesa, kadar ga kregaš, tak se nam dozdeva poročevalec „Slovenskega Naroda“ o občinskih sejah ljubljanskih. Postavno prisiljen, prinesiti popravek gospoda dr. Gregorič-a, trdi v jedni sapi, da gospod dr. Gregorič ni odgovoril ničesar gg. Iv. Hriharju in A. Svetek-u. Če je on odgovor preslišal, mu lahko zagotovimo, da ga drugi niso preslišali in javno odobravanje občinstva je najboljši dokaz, da je gospod dr. Gregorič zadel v črno. Pripravljeni smo, da bo skušal „Slovenski Narod“ zaviti stvar po svoji stari navadi, a posrečilo se mu ne bo, za to bodemo že mi skrbeli. Če je gospodarstvo tako dobro in brez napak, potem se vam ni treba bati javne kritike, potem vam ne more nihče vzeti javnega kredita. Če vas pa teži vest, potem seveda bi rajše imeli, da vaša dejanja ne zagledajo belega dneva, in se račun pokopljejo v mirni prah registrature. Mi zahtevamo javnost, vi se je bojite, ker dobro veste, da taka dejanja imajo včasih jako neljube posledice. Ali vam je znan paragraf 57. občinskega reda, ki pravi, da je treba, kadar se jemlje posojilo čez 10.000 gld., navzočnosti najmanj tri četrtine vseh članov občinskega sveta in da pritrdite najmanj dve tretjini izmed njih. Ali vam je znan v tem slučaju § 81. občinskega reda, ki zahteva za to deželnega zakona. Kdo pa je v imenu občine podpisal dolžno pismo pri kreditnem zavodu? Prosimo z imeni na dan? Kdo je vzrok, da se ta zadeva že vleče od leta do leta? Gospodom finančnega odseka je morala biti znana ta stvar, ker drugače bi obrestij od 30.000 gld. za kreditni zavod ne postavljali v proračun. Ta stvar je tedaj popolnoma protipostavna in se ne da kar meni nič tebi nič poravnati, da se plača dotični znesek kreditnemu zavodu. Treba je sklepa občinskega sveta za to „posojilo“, ker vendar le tako po domače ne bo šlo. Ker osebnosti ne dokazujejo ničesar, zaradi tega ne odgovarjamo principijelno nikdar na take napade. Osebne napade prepuščamo gotovi vrsti časnikaštva, ki ne zna ali pa ne more rabiti družega orožja. Poročevalcu „Slov. Naroda“, ki tako slabo sliši, bi pa svetovali, naj v bodoče pazljivo posluša ali pa koga družega vpraša, ki bolje sliši od njega, kaj se je govorilo.

(Slabi časopisi in — papež.) Pij IX. je dne 30. junija 1871 pisal rimskemu kardinalu-vikarju o slabih časopisih te le besede: „Da se mej tem nekoliko zajezi tok toliko zlega, piši župnikom, ljubinaš sin, naj opominjajo župljane, da jim je branje nekaterih časopisov prepovedano in ta prepoved naj se tako naznani, da spoznajo, da prestopok te prepovedi ni majhen ampak smrten greh.“ Kardinal-vikar je vsled tega pisal vsem župnikom dne 6. julija 1871 mej drugim: „Preč. župniki naj razglase, da je že po naravnem pravu prepovedano katoličanom brati take časopise zavoljo bližnje nevarnosti odpasti od vere, v katero se podajajo, in ker se tiče ukaz važne stvari, zato se ne pregreše prestopniki malo, marveč smrtno.“ To naj proučavajo „Sočini“ in „Narodovi“ kanonisti in če jim je še kaj mar na dolžnostih, ki jih ima vsak kato-

ličan do Boga in do cerkve, bodo izpoznali, da je njihovo početje začetek — razkola.

(Poziv!) P. n. gospodje duhovni, ki so l. 1871 stopili v dušno pastirstvo v ljubljanski škofiji, se vladno vabijo, naj se blagovolijo zjediniti o nasvetu, da se slovesna petindvajsetletnica obhaja letos, dne 29. julija v cerkvi Marije Pomagaj na Brezjah. — Skupen obed se naroči v gostilni. — Potrdijo: Lučine, Sora, Skofja Loka (kapuc.), Trata, Zalilog. F. P.

(Pismeni zrelostni izpiti) se bodo vršili na tukajšnjem c. kr. moškem in ženskem učiteljskem od 8. do 11. junija t. l.

(Pri sv. Joštu) so bili 20. t. m. profesorji in dijaki c. kr. državne gimnazije v Kranju povodom smrti nadvojvode Karola Ludovika pri črni sv. maši. Imeli smo majnikovanje. Ker je prišla z Dunaja žalostna novica ravno en dan prej in torej ni bilo mogoče prestaviti izleta na poznejši čas brez gmotne škode, zato smo na ta način združili žalost z veseljem.

(Iz Senož) 18. maja: Ubogi kmetič, tudi majeva pomlad, katere se vsi stanovi sveta vesele, tebi ne prizaneso: jedenindvetdeset ovac je včeraj na pašniku „Gabrk“ poginilo. Vsako leto ženejo ob tem času ovčerejci iz podgrajskega, deloma tudi iz sežanskega, postojinskega in bistriškega okraja svoje ovce na pašo in stanarijo na Nanos skozi Senožče. — Mej drugimi so gnali iz okolice Kovčice, Slivje in Pregarje, podgrajskega okraja 400 glav ovac v soboto od doma, prišli so včeraj okoli 8. ure zjutraj na „Gabrk“, dež in škrofec s sodro in mraz je ostrižene, utrujene, menda tudi lačne ovce tako prijel, da so jele kar cepati, do Gabrk, 1/4 ure od Senožč, jih je 91 poginilo. Danes vozi konjač nesrečo ubozega kmeta na svoj dom. Ta nesreča je za prizadete toliko bolj občutljiva, ker so jedni gospodarji ob vse svoje ovčice prišli. Bog pomози! — Ostale ovce so danes zvečer, potem ko so se na solnčnej paši okrepčale, odgnali na Nanos.

(„Hrvatskih narodnih pesnij“) I. del izda letos „Matica Hrvatska“. Začetni zvezek tega monumentalnega dela izide z letošnjimi Matičnimi publikacijami vred, toda kot izvanredna knjiga, na katero se treba posebe naročiti. Zato gg. Matičarje tukajšnjega poverjenštva in druge prijatelje hrvatskega slovstva najuljudneje vabim, da meni ali pooblaščenecu ad hoc, gospodu knjigovezu J. Bonaču blagovolé do konca tega meseca javiti cenjeno naročilo. Omenjena knjiga, obsegajoča preko 40 tiskanih pol, bo stala člane „Matice Hrvatske“ in dijake 1 gld. 50 kr. — Podpisani sprejema tudi ude „Svetojeronimskega društva“, ki izdaje po pet prstonarodnih knjig na leto. Lani je poklonilo svojim članom ilustrirani koledar „Danico“, dr. Stadlerja „Život G. n. J. Kr.“, Novakovo povest „Majstor Adam“, Stole - Koreničevo knjižico „Čovjek od ženidbe do smrti“ in IV. zvezek Trstenjakovih „Životinj“ (gl. poročilo o poslednjih knjigah v „Dom in Svetu“ šte. 10). Dosmrtnina Svetojeronimskemu društvu znaša samo 5 gld., letnina pa 50 kr. Letošnje knjige izidejo konec grudna. — Ivan Vrhovnik, župnik v Trnovem v Ljubljani.

(900 gld. državne podpore) je dovolilo c. kr. kmetijsko ministerstvo za napravo vodnjaka in napajališča v Ratečah pri Zidanem Mostu.

(Nesreča.) Železniški delavec M. Rauscher je dne 20. t. m. z dvema tovarišema nesel težek zaboj čez železniški tir. Ko je stopil na šino, mu je spodletelo. Zaboj mu je padel na trebuh ter ga nevarno poškodoval. Prenesli so ga v dežel. bolnišnico.

(Razpisane službe.) V Mošnjah je II. učiteljsko mesto stalno namestiti. V Kamnigorici se stalno odda služba učitelja voditelja. Prošnje do 6. junija c. kr. okraj. šol. svetu v Radovljici.

(V smrti obsojen.) Poročali smo, da je korporal Andrej Škrl 24. februarja letos svojo navesto ustrelil in potem tudi sebi vrat prerezal. Dasi smrtno ranjen je vendar ozdravel in sedaj ga je vojaško sodišče zaradi njegovega umora obsodilo v smrt na vislice.

(Mariborski mil. g. knezoškof) so se v četrtek zvečer vrnili z birmovanja po rogaški dekaniji domov ter bodo binkoštno nedeljo po navadi delili zakrament sv. birme v stolni cerkvi.

(Birna v jareninski dekaniji) bo na binkoštni pondeljek v Jarenini, v torek pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, 28. maja v Svičini, 31. maja v St. Ilju v Slov. gor., kjer je 1. junija tudi posvečevanje žup-

nijske cerkve, 2. junija pri Sv. Jurju ob Pesnici in 3. junija pri Spodnji Sv. Kungoti.

(Nevarno je zbolel) državni poslanec baron Morsey na vročinski bolezni.

(Štajerske novice.) Preč. g. kanonik dr. Pa-jek je odpotoval v Bosno ter se vrne čez Zagreb, Budapest in Dunaj čez nekaj dni v domovino. — Okrožnega sodišča v Mariboru baje ne dobe. Krivi temu so zagrizeni „Nemci“, ki sedaj tak šum ženó po časopisih zaradi tega, ker je prišel Slovenec dr. Firbas kot notar v Maribor. — Državni poslanec dr. Gregorec skliče 25. maja ob treh popol. shod volilcev pri Podgoršak-u na Ponikvi ob južni železnici. — Kot nadučitelj k Sv. Kungoti na Pohorju pride Adolf Pacher, dosedaj učitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju; stalno sta nastavljeni učiteljci Frid. Cvirn v Cadramu in Ant. Burda v Žicah. — Pismeni zrelostni izpit na mariborski gimnaziji se prične dne 8. junija. — V podzemeljski jami v Hudi luknji napravijo binkoštni pondeljek razsvetlavo in veselico. — Za župana v petrovski občini je bil izvoljen Anton Koren, vrl slovenski poštenjak.

(Goljušja.) Kiparski pomočnik Cajhen je minolo sredo opeharil celjsko pošto za 200 gld. Poslal je nekdo iz Laškega trga po nakaznici na svoje ime v Celje 1 gld. Po tej nakaznici pa je ponaredil drugo z vsemi pečatnimi odtiski glasečo se na 200 gld., katero mu je uradnik tudi izplačal. Zendarmerija je ptiča vjela v Ljubečnem ter ga izročila okrožnemu sodišču; porabil je bil šele 4 gld.

(Dopolnilne volitve v isterski deželni zbor.) Znano je, da je surova italijanska večina deželnega zbora v Poreču brez vzroka razveljavila volitev treh slovanskih zastopnikov Jenka, Mandića in Kozulića, dasi so bili skoro soglasno izvoljeni. Dne 30. maja se za okraja Volosko in Lošinj vrši dopolnilna volitev. Kakor kaže izid volitev volilnih mož bodo zopet isti kandidatje skoraj soglasno izbrani. S tem hote zavodni volilci soglasno oporekati italijanskemu nasilstvu, ki tako brezozirno tepta pravice slovanskega naroda v Istri.

(Shod volilcev v Šmarji v Istri.) katerega je za minulo nedeljo sklical dež. poslanec veleč. gosp. dekan Josip Kompare, se je moral odložiti zaradi skrajno neugodnega vremena. Shod se na istem kraju vrši prihodnji mesec.

(V Opatiji) so ondotni hrvatski rodoljubi osnovali pevsko-tamburaško društvo „Lovor“, ki je tembolj potrebno, ker se civilna godba silno varuje, da bi po Opatiji ne zagodla kakega slovanskega komada.

(Umrli) je v Pragi 19. maja superior cerkve sv. Ignacija v Pragi P. Jos. Svoboda D. J. rojen leta 1826. Pokojnik je bil na glasu kot izvrsten zgodovinar in posebe kot strokovnjak v češki zgodovini. Osnoval je v Pragi poseben odbor za proučevanje zgodovine, kateremu je bil on voditelj in duša. — Vkljub vsem svojim raznim zaslugam, bil je skromen ter ni maral, da bi ga bili kje v javnosti omenjali pohvalno. Umrli je v osmini sv. Janeza Nepomuka, kateremu je napravil v cerkvi sv. Ignacija krasen nov altar.

(Semnji po Slovenskem od 26.—30. maja.) Na Kranjskem: 26. v Radovljici, Zagorju na Notranjskem, Loki, Metliki, Bušiči vasi, v Radohovi vasi, v St. Gothardu, Mali Gori, Mengšu, Podvelbu, Svibnjem; 28. v Senožčah, Cirkniku, Hinah, na Igu, v Škocijanu. — Na Spod. Štajerskem: 26. v Ljutomeru, Središču, pri sv. Emi, Radgoni, Luči, Marenbergu, na Laškem, pri Filipu v Selah, Rogateu, Vitanju, Slivnici; 28. pri sv. Trojici. — Na Koroškem: 26. Ovsparu, v Podgorjah. — Na Primorskem: 26. na Kačiču.

Društva.

(Družba salezijanskih sotrudnikov) obhaja povodom praznika Marije Pomočnice 24. t. m. dva dni pozneje, t. j. binkoštni torek svoj drugi redni občni zbor in sicer svoje cerkveno opravilo v cerkvi sv. Jakoba ob 9. uri s sv. mašo in pridigo, svoje zborovanje pa v mali dvorani „Tonhalle“ od 3. do polu 7. ure zvečer, kjer se bo marsikaj zanimivega slišalo o Boskovih salezijanskih napravah in o načinu, kako pospeševati salezijanska dela tudi v naši domovini. K obilni udeležbi vabi Načelnništvo salezijanskih sotrudnikov v Ljubljani.

(Slov. pevsko društvo v Ptuj.) 21. maja. Danes so se razposlale note s partitarami za letošnji veliki koncert 15. dne avgusta v Breži-

cah določenih pesmij raznim slovenskim pevskim društvom in nekaterim čitalnicam. Ko bi se bilo po neljubi pomoti prezrlo katero slovensko pevsko društvo, uljudno prosimo, naj se blagovoli takoj zglasiti za note pri odboru v Ptuj. Perke in perci, zdaj pa le veselo in urno na delo! Prve dni meseca avgusta t. l. se bodo vršile skupne skušnje po nekaterih krajih, kjer se zglesi najmanj 20 pevč in pevcev za veliki koncert. Skupne skušnje bo vodil mojsterdirigent.

Odbor „Slovenskega pevskega društva“.

(Vabilo k dramatični predstavi,) katero priredi „katoliško delavsko društvo“ v Zagorju ob Savi dne 25. maja, 31. maja in 21. junija 1896 v društvenem domu v korist društvenih bolnikov. „Snegulčica in škrtaje“. Veseloigra v petih slikah. Po pravljici nemški spisal C. A. Görner. — Slovenski del priredil Ivan Gornik. Prva slika: Čarovno zrcalo. Druga slika: Pri škrtatih. Tretja slika: Prodajalka. Četrta slika: Sadjarica. Peta slika: Rešitev Snegulčice. — Gospodične in gospodje sodelujejo iz posebne prijaznosti do društva v korist društvenih bolnikov. — Začetek ob 6. uri zvečer pri vseh treh predstavah. — Vstopnina: Za ude 10 kr., za neude 20 kr. Preplačila se hvaležno prejemaajo. O d b o r.

Telegrami.

Dunaj, 23. maja. Danes dopoldne ob 11. uri je opravil kardinal Gruscha slovesno duhovno opravilo po pokojnem nadvojvodi Karolu Ludoviku. Navzoči so bili člani cesarske hiše ter civilni in vojaški dostojanstveniki.

Dunaj, 23. maja. (Gosposka zbornica.) V včerajšnji seji je predsednik naznanil zahvalo cesarjevo za zbornično sožalje. Nato se je vršila volitev članov v delegacijo.

Moskva, 23. maja. Nadvojvoda Evgen je dospel včeraj popoldne ob 1/2. uri iz Dunaja. Na kolodvoru so ga pozdravili veliki knezi Vladimir, Sergij in Pavl ter avstro-ogerski poslanik princ Lichtenstein.

Belgrad, 23. maja. Kakor vse kaže, se kmalu snide izvoljeni odsek v posvetovanje o novi ustavi. Izvan dežele živeče člane je kralj sam povabil. Vladni organ „Videlo“ se je jel resno pečati z ustavnim vprašanjem.

Rim, 23. maja. „Agencia Stefani“ poroča iz Masave: Posamni oddelki italijanske armade odhajajo polagoma na svoja mesta. Manjšo abesinsko roparsko četo so Italijani razkropili po daljšem boju blizu Kerena.

Carigrad, 23. maja. Položaj na Kreti je zelo resen. Grškega patrijarha je pozval sultan k sebi ter mu naročil, naj pomirljivo vpliva na svoje ljudstvo.

Atene, 23. maja. Včeraj je opravil v tukajšnji stolnici katoliški nadškof duhovno opravilo po pokojnem nadvojvodi Karolu Ludoviku.

London, 23. maja. V spodnji zbornici se je vnela včeraj zelo burna debata. Pri glasovanju o članu 4. zakona glede olajšav za poljedelstvo so se nekateri poslanci odtegnili glasovanju, vsled česar so se ti izključili od nadaljnih sej. Seja je trajala do zjutraj.

Bilbao, 23. maja. V tukajšnjem rudniku se je utrgala 150 ton težka skala, ki je zdrobila 16 delavcev.

Kairo, 23. maja. Tukaj in v Aleksandriji se kolera vedno bolj širi. Na dan oboli povprečno 40 oseb, od katerih jih umrje 35. Inozemci v velikih množicah zapuščajo mesto in njegovo okolico. Razširjanje najbolj povspešujejo Mohamedanci, ki ne pusté mrličev takoj pokopavati.

Izvir: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najboljše kisle
KISELINE

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, žledčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. 10 22

Najboljša dijetetična in povezujoča pijača.

Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvratnega okusa so
antikatarične pastile lekarja Ploocija v Ljubljani
(Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena
škafelci 25 kr., 10 škafelci 124 (50-14) 4

Umrli so:

21. maja. Ivana Pehare, posestnica, 68 let, Studentovske
ulice 13, vodenica. — Rudolf Gešo, šolar, 11 let, Poljska
cesta 27, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
22	9. zvečer	731.4	10.6	sl. sever	oblačno	
23	7. zjutraj	731.0	9.5	sl. jvzh.	dež	8.3
	2. popol.	729.9	13.4	nerazločen	oblačno	

Srednja večerajna temperatura 10.0° in za 4.9° pod
normalom.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeti smo nadalje od p. n.
domoljubne gospode nastopne darove:

Martin Narobe, župnik v Za- pogah, letnino za 1896	kron 40.—
Martin Povše, dekan v Ribnici	10.—
Zgubljena stava	2.—
Janez Bilc, duhovnik v Ilirski Bi- strici	2.—
Janez Plevaneč, župnik v So- teski	20.—
Anton Dolinar, farni upravitelj v Lučinah	2.—
Janez Brenc, župnik pri Sv. Gregorju, mesečnino	2.—
Janez Kljun, župnik v Smartnem v Spodnjem Tuhinju	10.—
„Kaplan“	3.60
Janez Fabian, trgovec v Ljub- ljani, namesto venca na grob pokoj- nega ribniškega dekana Martina Povšeta	10.—
Udeleženci pomladanega konkurznega izpita v Ljub- ljani	28.—
Mala stava	1.—
„Neimenovanec“	20.—
Frančišek Gornik, župnik v Nevljah, mesto venca na grob po- kojnega ribniškega dekana Martina Povšeta	10.—
Janez Meršolj, kapekan v Zelez- nikih	8.—
„Razne zbirke“	5.—

Mill Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem
tisočero ter jim obudi mnogo posnemačev!

V Ljubljani, dne 23. maja 1896.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka.“

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo po-
šiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski taj-
nik v Ljubljani.

Eksekutivne dražbe.

Frančiške Jarc iz Brezovice zemljišči (420 in 100 gld.)
dné 29. maja in 30. junija v Trebnjem.

Antona Žagarja iz Iške Vasi nepremakljivo posestvo
(14.129 gld.), terjatev 100 gld., dné 30. maja in 4. julija v
Ljubljani.

Antona Krištofa s Kalcev posestvo (1123 gld.) dné
29. maja in 30. junija v Trebnjem.

Janeza Krajčevega iz Lipovca zemljišče (670 gld.)
dné 29. maja in 27. junija v Ribnici.

Zahvala.

389 1-1

Moj pokojni soprog gospod Maks Krenner, ravnatelj
kranjske stavbinske družbe, je bil zavarovan na življenje pri
zavarovalni družbi „The Gresham“ v Londonu.

Veliko zavarovano svoto mi je tako čudovito naglo in
kulantno izplačal glavni zastopnik gospod Guido Zeschko,
da si ne morem kaj, da ne bi javno izrazila svoje zahvale in
imenovano družbo najtopleje priporočala vsakomur, komur je
pri srcu skrb za blagor njegove družine.

Ljubljana, dné 22. maja 1896.

Emilija Krenner.

Služba cerkovnika in organista

oddá se precej. 391 3-1

Župni urad v Bukovšici pri Selcih.

Vozni red

avstrijskih državnih železnic,
veljaven od 1. maja 1896.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednje-
evropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v
Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linc,
Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v
Novo mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selz-
thal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejevice Plzenj, Mari-
jine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago,
Lipsko čez Amstetten na Dunaj.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje
in v Novo Mesto.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein,
Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz,
Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine
vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko,
Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v
Novo Mesto.

Ob 7. uri 44 minut zvečer osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via
Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla,
Aussee, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste,
Trbiža.

Ob 8. uri zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda,
Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in
Novega Mesta.

Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solno-
grada, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curiha, Bregenca,
Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Ce-
lovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja
in Novega Mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja,
Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pon-
tabla, Trbiža.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in
Novega Mesta.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko
Amstetelna, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solno-
grada, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne " "

Ob 6. uri 50 min. zvečer " "

Ob 10. uri 25 min. zvečer " " (ta vlak le
ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne " "

Ob 6. uri 20 min. zvečer " "

Ob 9. uri 55 min. zvečer " " (ta vlak le
ob nedeljah in praznikih.)

Izprehodne palice,

319 30-23

kegli, lignum-sanotum kroglice, vozički za otroke,
canjice za potovanje, ariston-glasba, škatlice z
glasbo, krožniki za kruh z napisom, razpela itd. itd
priporoča lepo narejene iz trpežnega blaga po nizki ceni

FR. STAMPFEL v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle).

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 3 //2 Praterstrasse 49 208 20-6

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Peter Žerovnik

v Kamniku, Velike ulice hiš. šte. 18

(pri „Sokolu“)

priporoča za svojo gostilno za p. n. ob-
dinstva v mnogobrojni obisk.

Dobi se izborne dolensko in gorlško vino,
okusna hrana in tudi prenočišča, vse po naj-
nižji ceni. 392 3-1

Liniment. Capsici comp.

18-11 z lekarni Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-48

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Zanesljivo pristno

istrijsansko vino

belo, črno in rudeče

je v večjih množinah — od 56 litrov in višje —
na prodaj. — Priporočam je zlasti prečastiti
duhovščini za uporabo pri presv. daritvi.

Anton Kunstek, trgovec

376 3-2

v Št. Vidu pri Zatičini.

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritliklinami oddati je s 1. avgustom
v II. nadstropju hiše kamnoseka Alojzija Vodnika v
Kolodvorskih ulicah. 388 1

Ravnokar je izšel v naši zalogi: 379 10-4

Šaljivi Slovenec

zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov,
nabral in izdal

Anton Brezovnik.

Druga povsem predelana in za polovico
pomnožena izdaja.

Strani 308.

Cena 90 kr., po pošti 10 kr. več.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg,
knjigarna v Ljubljani.

Najboljše sredstvo proti stenicom,
bolham, kuhinjskemu mrčesju, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot
nobeno drugo 225 15-7

sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi naj-
bolj poznato ter uporabljvano. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Uradniško kon- sumno društvo,	Mihael Kastner, J. Klauer,	Karol Planinšek, Jernej Reitz,
Ivan Fabian,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Iv. Fr. Wutscherja
Ivan Jebačič,	Peter Laasnik,	nasl. V. Schiffer,
Anton Ječminek,	Mihaela Lavriča,	A. Staoul,
Jeglič & Leskovic,	nasl. F. Grošel,	Fran Stupica,
C. Karinger,	Alojzij Lenček,	M. E. Supan,
J. Kastner,	Ivan Perdan,	Franc Terdina,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhnikih, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Gornjem. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdyeh.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. 1.
na Dunaju 1892. 1.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarji mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporočata se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cené, poštno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinejšje oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristrojov za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
sv. Petra cesta št. 17.
priporočata preč. duhovščini vgladno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilno, kadilno itd. v raznem slogu izvršenih.
Vseprejema tudi naročila na nove predmete ter
pravi stara, obrabljena. Delo poštno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporočata se prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v
najnatanejšje izdelovanje
**monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljšje kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporočata preč. duhovščini za izdelo-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznato natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitke in med priporočata
preč. duhovščini in slav. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lectar, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitanec
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
iz trdega lesa, poltiran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

J. Kopac,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporočata prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s sveto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Austro-
Ojerski monarhiji.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporočata v najnatanejšje izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkviijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in slav. občinstvu v vsa v njuno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnaté barve v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata spadajočih
lepo svojo trpežno v ognji iz-
zalogo delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kalis na Prešern-
nem trgu.

LUKA VILHAR urar v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporočata svojo zalogo
**zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic**
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporočata vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadj
v Ljubljani, Semenišče (za vođo)
priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo bogato zalogo vsa v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga rezilnega orodja
in kirurških instrumentov
Ljubljana **Alojzij Vanino** Ljubljana
Stari trg 6. Valvazorjev trg 4. Stari trg 6.
priporočata prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu **nože, škarje, britve**
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporočata preč. duhovščini in slav. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporočata se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna **stavninska ključarska dela**
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej
se se priporočata v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročila na **duhovniško in ol-
vilno obleko** po poljubnem kroju. zago-
tavljujejo trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporočata v **podkavanje konj** in razno-
vrstnih **vóz**, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporočata preč. duhovščini in slav. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeči-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporočata za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporočata
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlatař v Ljubljani, St. eliške ulice št. 14
se priporočata preč. duhovščini in slav. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatařskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. zago-
tavljujejo zanesljivo delo in nizko ceno.

JANEZ DOGAN
mlzarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izbornó blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporočata se čast. duhovščini in slav. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospe in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporočata
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarske ulice 3
se priporočata prečastiti duhovščini in
slav. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpriprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino
namizno in sladšičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
ročata se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju **G. PICCOLI-ju**
v Ljubljani prisrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepeča želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

(241 15-9)

Izvrstne
c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronosperi

inženirja Živica, katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke uporabe pri vsakem obdelovanju trtja itd., akoravno so jako zboljšane, prodajamo po dosedanjih nizkih cenah.

Živio in drugovi v Trstu.

Posiljamo popolne škropilnice na vsako pošto postajo naše monarhije franco: z leseno posodo po 10 gld., z elegantno in trdno posodo iz kartona po 11 gld.

Obrazce s cenikom dopošiljamo radovoljno franco. Izdelujemo tudi razprašilnice za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veldanstva. Bogato oskrbljena, po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena 42 6-4

XVIII. državna loterija

za skupne vojaške dobredelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobiček s 60.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 glavni dobiček s 30.000 gld., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Zrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 25. junija 1896. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, I., Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštno prosto.

Na Dunaju, v marcu 1896. 37 6-3

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, oddelek državne loterije.

Trgovski pomočnik

vešč v trgovini špecerijskega blaga, zmožen slovenskega in nemškega jezika z dobrimi spričevali, želi svojo dosedanjo službo spremeniti. Njegovo ime pové upravništvo „Slovenca“ 381 3-2

Najnižja cena.

Najnovije

klobuke

za 235 15-13

gospode in dečke

iz klobučine

priporoča velespoštovanjem

C. J. Hamann

v Ljubljani, Glavni trg št. 8.

Najnižja cena.

Konjski cvet
(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilo, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucije (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino, za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vsehom večinoma po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld. priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 9

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Jakob Accetto

zidarski mojster, zapriseženi izvedenec c. kr. dež. sod. v Ljubljani, Kravja dolina št. 19, poleg znamenja tik Martinove ceste

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v zanesljivo strokovnjsko izvršitev cerkvenih stavb, župnišč, zasebnih poslopij, polaganje cerkvenega tlaka, demoliranje starih poslopij, prenavljanje itd. po lastnem ali predloženem načrtu pod jamstvom dobrega, trpežnega dela po nizki, delu vseskozi primerni ceni. 353 15-3

Primerna Najboljše **ure** po najnižjih cenah. 266 15

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Velika zaloga Styria-koles in raznovrstnih drugih zistemov.

Mehanična delavnica za svako popravilo, vse po najnižjih cenah.

V obilni nakup se uljudno priporoča in prijazno vabi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

birmanska darila.

Pleskarski in lakirarski obrt
trvdke

Josip Makovec v Ljubljani
na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-1

Zobozdravnik Schweiger
ordinuje vsak dan

od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v hôtelu „pri Maliču“ v Ljubljani, sobna št. 25-26.

Najnovije: Pariške emajl-plombe, prav iste bóje, kot zobje, zlato- in platina-plombovanje.

Umeteljno zobovje in posamne zobe v zlato vstavlja po najnovejši metodi, tudi v kavčuku. — Za vsa dela jamči popolnoma. 324 5

Velika zaloga stavbinskega materijala.

F. P. VIDIC & Comp. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah

Zarezane strešnike (Strangfalzriegel), najboljše in najceneje kritje streh.

Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne, kakor tudi

Češke peči.

Nastavke za dimnike in (Steinzeug) za vodovode, stranišča itd. **cevi iz kamenine.**

Šamotne ali mozaik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje cerkv, hodnikov, trotuarjev itd.

Roman-Cement.

Portland-Cement iz tovarne na Dorjem.

Ognju protivno opeko in plošče.

Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Trstne štorje in karbolinej.

Najnižje cene. (265 30-15)

Cement,

železniške šine,

traverze,

264 15

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, štorje za obijanje stropov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino

Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plasje, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, korsetlje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-**
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-13
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, I., Giselstrasse 1
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1894	kron	138.416.475—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1894	"	25.319.668—
Izplačitve zavarovalnic in rent in zakupnin itd. za obstanka dru- štva (1848)	"	304.342.593—
Mej letom 1894 je društvo izdalo 9233 police z glavnicco	"	73.736.000—

Prospecte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani
469 (12—10) pri
Gvidonu Zeschko-tu,
Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Razglas.

Zaradi oddaje **zidarskih, kamnoseških, tesarskih, krovnih,**
kleparskih, mizarskih, ključarskih, pleskarskih in steklarskih
del, potrebnih za

zgradbo novega stolpa in za popravo mestne
župne cerkve sv. Jakoba v Ljubljani
(skupaj 48.429 glđ. 49 kr.) se razpisuje

manjševalna dražba do dné 30. maja 1896.

Načrti, proračuni in drugi pripomočki so razgrnjeni vsak dan do 30. t. m.
od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne v župnišču pri
sv. Jakobu.

Do gori imenovanega dné vložiti je pri podpisnem skupne ali posa-
mezne zapečatené ponudbe, opremljene s 50dstotnim vadijem, preračunjenim
na podlagi skupnih zneskov, kateri se bode moral v slučaju oddaje dela dop-
olniti na 100dstotno varščino.

Stavbeni odbor za popravo mestne župne cerkve
sv. Jakoba v Ljubljani,
dné 16. maja 1896.

375 3—3

Albert Samassa,
načelnik stavbenega odbora.

Valentin Accetto,
zidarski mojster 161 45—13
v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,
priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij
ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih
poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč,
polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji
ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.
Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke
iz lastne opekarnice,

za katere izvršnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.
Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stav-
benega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Otvoritev
fotografskega zavoda **Day. Royšek-a.**

Dovoljujem si slavnemu občinstvu, vsem sl. društvom,
dijakom itd. naznanjati, da sem s **6. aprilom t. l.**
otvoril svoj popolnoma **novi fotografski atelije**
v **Kolodvorski ulici št. 34 (na vrtu kamnoseka Vodnika)**

Atelije je popolnoma opremljen z najnovejšimi v fotografsko
stroko spadajočimi pripravami in dekoracijami. Na razpolago
so tudi sobe za vsprejem in toaleto.

Svoje vže bogate skušnje v tej stroki spopolnil sem še na
c. kr. učilišču za fotografijo na Dunaju, tako da bodem zamogel
slav. občinstvu postreči razun z navadnimi slikami tudi z vsemi
drugimi najnovejšimi izdelki, tako: s fotografijami v raznih barvah
na steklo, porcelan, platno, svilo, les itd., v platin- in pigment-tisku.
Izvrševal bodem tudi vsakovrstne reprodukcije in povečanje
slik do naravne velikosti.

Priporočevaje se za obilen obisk in za podpiranje prve ná-
rodne fotografske tvrdke, z zaupanjem, da me bode slav. občinstvo
kot začetnika gotovo podpiralo, zagotavljam, da bodem vse, tudi
najsmelejše zahteve točno in solidno izvršil.

Prva domača
národna
fotogr. tvrdka.

Št. 5767.

Razglas.

385 3—1

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika v Cerknici z letno plačo 700 goldinarjev.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje podpisnemu dežel-
nemu odboru

do 20. junija 1896. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse,
avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, doseganje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Ozralo se bode pa le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti vže
službovali v kaki bolnici.

Od dež. odbora kranjskega
v Ljubljani, dné 18. maja 1896.

Ustanovil leta 1767 Joh. Jak. Samassa
v Ljubljani.

C. in kr. dvorni
ZVONAR 58 12—5

Albert Samassa
v Ljubljani.

Livarna harmonično in melodično
ubраниh

ZVONOV.

Zaloga cerkvene priprave iz masivnega
brona, svečnikov, lestencev, svetiljk,
altarnih križev, kanon-tablic, loncev
za cvetlice itd.

Sesalnice
najboljše konstrukcije za razno uporabo: za
pivovarne, tovarne, rudnike itd. itd.

Vodnjake (štirne)
popolne vodovodne naprave, kletne
sesalke in potrebščine, cevi iz kova-
nega železa, cevi iz gumija in ko-
nopne cevi,

vsakovrstno kovinsko blago
kot: različne pipe in ventile, pred-
mete za sklepanje in zapiranje pri
napeljavah cevij, priprave za ko-
palisča, varnostne priprave za parne
kotle, mazilne priprave itd.

Livarna za medenino in kovino
po modelih.

JAKOB KOBILCA

naznanjam p. n. občinstvu, da preselim z dnem 20. maja t. l.

➔ svojo prodajalnico dežnikov in solnčnikov ➔
iz Špitalskih ulic
na Mestni trg št. 23.

P. n. občinstvu se zahvaljujem za dosednji obisk in zagotavljam, da bodem slavnoistemu, kakor dosedaj v preteklih 35 letih, vedno s poštenim in cenim blagom postregel.

377 6-4

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
37 vrst
jedna od gld. 1-10 do 2-70
šest " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-20.
Dvanajst manšet
od gld. 3-30 do 4-00.
12 predlog
(Vorbenden)
od gld. 3-25 do 5-
8 21

Za kroj brez graje in za točno postržbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno.

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
teru rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečine ter je oblajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpošilja se sleherni dan. 46 26-10

Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Spornerejeve ulice 203.

Kathreiner
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile
za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih
ponarejenih izdelkov je
treba paziti na izvorne za-
voje z imenom

Kathreiner

768 20-8

Deželni slatinski kislji vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih
avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša ozevelina
namizna pijača.
Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo
za obolele prebavne organe.

Razpošilja kopelišeno oskrbnitvo v Rogaški Slatini
na Štajerskem. 223 20-9

Dobi se v vseh specializiranih prodajalnicah.

V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

V plodovito nalaganje glavnice

priporočljiva so

4% kronina zastavna pisma
avstr. osrednje zemljiške kreditne banke.

Na zastavna pisma osrednje zemljiško-
kreditne banke morejo se postavno na-
ložiti pupilarni denarji, ustanovne
svote, in depoziti, vojaški služ-
beni denarji in kavcije za poroke.
Vrhu varnosti so še ta pisma oproščena
vsakega dohodninskega davka.

(18 7-6)

Menjalnična

delniška družba „MERCUR“,

I., Wollzeile, Dunaj, Mariahilferstr. 74 B.

Zarezna strešna opeka

prešana strešna zarezna opeka (marseljska)
in navadne oblike se stroji delana strešna
opeka je po znižanih cenah vedno na pro-
daji v tovarni

Knez & Supančič

Ljubljana.

295 14-6

Sarg-ovo sredstvo za čiščenje zob je

priznано neobhodno potrebno

mного milijonkrat

preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočen kot najboljšo

sredstvo za ohranitev zdravih in lepih zob.

Dobiva se povsod. 710 30-24

Dunajska borza.

Dne 21. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 10 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 45 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 " 85 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	946 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	348 " 25 "
London vista	120 " 05 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 72 1/2 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 53 "
Italijanski bankovci	44 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 65 "

Dne 21. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " 25 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 19 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	125 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 25 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 25 "
Prijoritete obveznice državne železnice	321 " 50 "
" " južne železnice 3%	166 " 75 "
" " južne železnice 5%	129 " — "
" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	139 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 80 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	70 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3385 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	408 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	93 " 25 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 " — "
Montanska družba avstr. plan.	75 " 10 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	153 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 37 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju
najmanjšega dobitka.
Klasna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.